

RONNEL TALUSAN

Anak ng magsasaka, si Ronnel V. Talusan ay taal na taga-San Rafael, Bulacan. Kasalukuyan siyang guro sa Filipino, Panitikan, at Kasaysayan sa Far Eastern University – Manila. Mahilig siyang magbasa-basa at magsulat-sulat. Produkto siya ng Politeknikong Unibersidad ng Pilipinas – Manila.

DIAMANTE

Gumagahok ang kaniyang lalamunang nabubulunan. Kay tindi ng tinanggap niyang iyon kanina. Akala niya'y luluwa na ang kaniyang bituka!

Tahimik niyang hiniling sa sarili, sana'y mga ilang oras pang muli bago ang kasunod. Kailangan niyang huminga muna. Kailangan niya ng panibagong lakas!

Sa kanilang lahat, lagi na, itong si Mang Gardo ang pahirap. Siyang pinakamalupit. Tatlo hanggang limang araw nga siyang pagpapahingahin, sa loob naman ng ilang minuto lang na pagbawi ay malasog-lasog ang kaniyang kabuuan!

Kailan pa nga ba siya nagsimulang maglingkod sa pamilyang Calixto? Paminsan-minsan ay sumasagi iyon sa kaniyang guniguni.

“Dito na tayo titira,” hinagod nito ng tingin ang kabuuan ng bahay. “Pasensiya ka na muna, pero siguro’y tama lang ito sa atin.”

Hinawakan ng babae ang bisig ng lalaki. “Ikaw naman, Gardo, ayos ito. Ang ganda nga e!”

Bagong kasal lamang noon ang mag-asawa. Magtatatlong dekada na pala siya rito sa susunod na buwan! Noong una, okey na okey

pa siya. Kayang-kaya niya lahat ang trabaho. Sa kaniyang kabataan at kasariwaan, kaya niyang harapin at tanggapin ang lahat ng pagsubok. Kaya niyang saluhin ang bawat pasakit. Kaya niyang lunukin ang lahat ng pagsasamantala. Larawan siya noon ng katatagan at katapangan. Ngunit ngayon, sa kaniyang pagkakaedad, nakararamdam na rin siya ng pagod, ng panghihina, ng panlulupaypay. Pero ayaw niyang tanggapin sa sarili na porke siya’y tumatanda na ay wala na siyang silbi!

Kaya kong makipagsabayan sa mga bata at baguhan! ‘Wag nila kong menosin!

Muli niyang pinakiramdaman ang sarili. Nakababawi na siya ng lakas. Ngunit iyon nga ba talaga ang kaniyang kailangan? Binabagabag siya ng kung anong kakulangan sa sarili na hindi niya maunawa. Alam niya, matagal niya na ring hindi mawari kung ano ang nawawalang pirasong iyon na kukumpleto sa kabuuan ng isang kapanatagan.

Blag! Blag! Kablaaaag! Blaaaag! Kablaaaaag!

Dinig na dinig niya ang ingay na iyon mula sa malapit. Bigla siyang nakadama ng tuwa. Pinupukaw siya ng gumagapang na kaligayahang iyon sa kaibuturan ng kaniyang sarili. Nabubuhayan siya ng pag-asa. Marahil, sa loob-loob niya, magkakaroon na siya ng karamay at kahati sa kaniyang tungkulin sa pamilyang iyon.

Naalala niya, kamakalawa’y nag-uusap ang mag-anak. Magpapadala raw ng pera ang panganay, si Gary, na nagtatrabaho sa Dubai. Para raw masimulan na ang renobasyon sa bahay. Iyon kayang naririnig niyang kalugkugan ay hudyat na ng paghahakot ng mga gamit para masimulan na ang paggawa sa bahay? O aktwal nang nagsisimula sa pagtatrabaho ang mga manggagawa? Kay saya kung gayon nga!

“Unahin ninyo ang gawing kusina,” si Mang Gardo.

“Oho,” sagot ng manggagawa. “Titibagin na ho ba bale lahat?”

“Aba’y oo naman! Papalitan lahat yan ng primera klase!” may pagmamalaki sa tinig ni Gido, ang bunsong anak.

Narinig niya ang malalakas na palo ng maso sa tinitibag na pader. Yumugyog sa gawing iyon sa kusina. Umuuga sa tindi ng bawat palo at pukpok. At, ano iyon? Papalapit nang papalapit yata sa kaniya ang yanig!

May kung anong biglang kumislot sa isip niya. Ang tuwang nadama niya kanina ay biglang naging pangamba. Ang kapanatagan ay naging sindak. At ang luwalhati ay naging lagim!

Huwaaaaaaaag!

Nilagom ang tinig niya ng nadudurog, tumatabong semento mula sa pader na ginigiba.

“Siya nga pala, ‘Tay, iyong inodoro? Puwede pa natin ‘yong magamit.”

“Naku, huwag na! Tabunan na lang iyan, tatal, mataas naman ang ipapatambak nating lupa.”

“Pero ‘Tay, Diamante pa ang tatak no’n!”

“Kow! Dalawandaang piso lang ang bili ko ro’n no’ng araw!”

Habang unti-unti siyang lumulubog at natatabunan ng guho, kumitib sa kaniyang puso ang isang pambihirang ligaya. Lyon ang matagal niya nang hinahanap. Lyon ang nawawalang pirasong papawi sa kahungkagang bumabahala sa kaniya.

Pinasalamatan niya ang kaluwalhatian. Niyapos niya ang kapayapaan.